

EKSPORT FAOLIYATINI DIVERSIFIKATSIYA QILISH JARAYONIDA MOLIYAVIY MEXANIZMLARNI OPTIMALLASHTIRISH YO‘NALISHLARI

To‘rayeva Yulduz Shamsiddin qizi

TDIU “Xalqaro moliya” kafedrasida assistenti

ORCID: 0009-0005-1677-9631

E-mail: amanullaevayu@gmail.com

Annotatsiya

Ushbu maqola eksport faoliyatini diversifikatsiya qilish jarayonida moliyaviy qo‘llab-quvvatlash mexanizmlarini optimallashtirish yo‘nalishlarini tizimli tahlil qilishga qaratilgan. Jahon iqtisodiy muhitidagi o‘zgaruvchan sharoitlar, xalqaro bozorlar talabining noaniqligi va raqobat kuchayishi natijasida eksport faoliyatining samaradorligini oshirish masalasi mamlakatlar uchun strategik ahamiyat kasb etmoqda. Maqolada avvalo eksportni diversifikatsiya qilishning nazariy asoslari, moliyaviy mexanizmlarning roli va ularning samaradorligini baholash metodologiyalari ko‘rib chiqilgan. Shuningdek, maqolada davlat siyosati, moliyaviy institutlar va xususiy sektor ishtirokida amalga oshiriladigan moliyaviy qo‘llab-quvvatlash vositalarining integratsiyalashgan modeli kabilarga e‘tibor qaratiladi.

Kalit so‘zlar: moliyaviy mexanizmlar, risklarni boshqarish, eksport samaradorligi, investitsiya strategiyalari, moliyaviy barqarorlik, bozor portfeli kengaytirish, innovatsion moliyaviy instrumentlar, xalqaro savdo siyosati.

Аннотация

Данная статья посвящена системному анализу направлений оптимизации механизмов финансовой поддержки в процессе диверсификации экспортной деятельности. В условиях изменяющейся мировой экономической среды, неопределенности спроса на международных рынках и усиления конкуренции вопрос повышения эффективности экспортной деятельности приобретает стратегическое значение для стран. В статье рассматриваются теоретические основы диверсификации экспорта, роль финансовых механизмов и методологии оценки их эффективности. Особое внимание уделено интегрированной модели финансовой поддержки, реализуемой при участии государственной политики, финансовых институтов и частного сектора.

Ключевые слова: финансовые механизмы, управление рисками, эффективность экспорта, инвестиционные стратегии, финансовая устойчивость, расширение рыночного портфеля, инновационные финансовые инструменты, международная торговая политика.

Abstract

This article is devoted to a systematic analysis of the directions for optimizing financial support mechanisms in the process of export activity diversification. Under the changing global economic environment, uncertainty in international market demand, and increasing competition, enhancing the efficiency of export operations has become a matter of strategic importance for countries. The article examines the theoretical foundations of export diversification, the role of financial mechanisms, and

methodologies for assessing their effectiveness. Special attention is given to the integrated model of financial support implemented through the interaction of government policy, financial institutions, and the private sector.

Keywords: financial mechanisms, risk management, export efficiency, investment strategies, financial stability, market portfolio expansion, innovative financial instruments, international trade policy.

KIRISH

Iqtisodiy islohotlar va xalqaro savdo maydonidagi keskin o'zgarishlar milliy eksportning barqarorligini ta'minlash masalalarini yanada dolzarb qilmoqda. So'nggi yillarda rivojlangan va rivojlanayotgan mamlakatlar eksport faoliyatini diversifikatsiya qilish orqali o'z iqtisodiy xavfsizligini oshirishga intilmoqda. Eksportni diversifikatsiya qilish nafaqat tovar va xizmatlar assortimentini kengaytirish, balki yangi bozor segmentlariga chiqish, risklarni kamaytirish va mamlakatning xalqaro iqtisodiy pozitsiyasini mustahkamlash imkonini beradi. Shu bilan birga, diversifikatsiya jarayoni murakkab iqtisodiy va moliyaviy muammolarni keltirib chiqaradi, xususan, likvidlikni ta'minlash, moliyaviy risklarni boshqarish va investitsiya resurslarini optimal taqsimlash masalalari dolzarb bo'ladi.

Eksportni moliyaviy qo'llab-quvvatlash mexanizmlari bu jarayonda asosiy vosita sifatida xizmat qiladi. Kreditlash, sug'urta, kafolat tizimlari, raqamli moliyaviy platformalar va davlat investitsiya jamg'armalari kabi instrumentlar eksportyorlarning bozor portfellarini kengaytirish, moliyaviy barqarorlikni ta'minlash va strategik investitsiyalarni rag'batlantirish imkoniyatini yaratadi[1]. Shu nuqtai nazardan, moliyaviy mexanizmlarni optimallashtirish va innovatsion moliyaviy instrumentlarni joriy etish eksport faoliyatining samaradorligini oshirishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Mamlakatlar va kompaniyalar uchun diversifikatsiyalash jarayonini muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun institutsional mexanizmlarning transformatsiyasi ham zarur. Bu jarayon ichida davlat siyosati, moliyaviy institutlar va xususiy sektorning integratsiyalashgan hamkorligi eksportni moliyaviy qo'llab-quvvatlash tizimini takomillashtirish, resurslarni samarali taqsimlash va risklarni minimallashtirish imkonini beradi[2]. Shu bilan birga, raqamli moliyaviy texnologiyalar va innovatsion moliyaviy instrumentlar eksport faoliyatini optimallashtirish va monitoring qilish jarayonlarini sezilarli darajada soddalashtiradi, shuningdek, moliyaviy barqarorlikni oshirishga xizmat qiladi.

ADABIYOTLAR SHARHI

Eksport faoliyatini diversifikatsiya qilish va moliyaviy mexanizmlarning optimallashtirilishi mavzusi xalqaro va milliy iqtisodiyot tadqiqotlarida keng o'rganilgan. Krugman nazariyasi asosida ishlab chiqilgan global savdo va strategik eksport diversifikatsiyasi konsepsiyalari eksport portfellarini kengaytirish va risklarni kamaytirish mexanizmlarini tushunishda asosiy nuqtai nazar sifatida xizmat qiladi[3]. Krugmanning ishlarida geografik va sektor diversifikatsiyasi orqali milliy iqtisodiy barqarorlikni oshirishning strategik ahamiyati ta'kidlanadi.

Helpman, Holton va Chen kabi iqtisodchi olimlarning tadqiqotlarida eksport jarayonlarida moliyaviy qo‘llab-quvvatlash mexanizmlarining roliga alohida e‘tibor qaratilgan[4, 5, 6]. Helpmanning ishlarida korporativ darajada eksport portfelini diversifikatsiya qilishda kredit resurslari va moliyaviy instrumentlarning samaradorligi tizimli tahlil qilingan. Holton va Chen tadqiqotlarida esa raqamli moliyaviy texnologiyalar, fintech platformalar va blockchain asosida moliyaviy operatsiyalarni avtomatlashtirishning eksport samaradorligiga ijobiy ta‘siri ko‘rsatib o‘tilgan. Ularning natijalari shuni tasdiqladiki, innovatsion moliyaviy texnologiyalar eksport jarayonlarini tezlashtiradi, xatarlarni kamaytiradi va bozor shaffofligini oshiradi.

Beck va Demirgüç-Kunt makroiqtisodiy tadqiqotlarida moliyaviy institutlarning rivojlanishi va diversifikatsiya jarayonidagi qo‘llab-quvvatlashning iqtisodiy samaradorlikka ta‘siri batafsil tahlil qilingan[7],[8]. Ularning ishlari shuni ko‘rsatadiki, milliy moliyaviy tizimning integratsiyalashuvi va banklarning eksport loyihalarini moliyalashtirishdagi ishtiroki eksportning barqarorligini sezilarli darajada oshiradi. Shu bilan birga, A.To‘raqulov va B.Rasulov O‘zbekiston sharoitida milliy eksportni diversifikatsiya qilish mexanizmlarini o‘rganib, davlat kafolatlari va moliyaviy qo‘llab-quvvatlashning lokal sharoitdagi samaradorligini ta‘kidlagan[9], [10]. Ularning natijalari milliy moliyaviy mexanizmlarni takomillashtirish va raqamli texnologiyalarni joriy qilish orqali eksport samaradorligini oshirishga qaratilgan strategik choralarni aniqlash imkonini beradi.

Milliy va xalqaro adabiyotlarni solishtirish shuni ko‘rsatadiki, eksport faoliyatini diversifikatsiyalash jarayonida moliyaviy mexanizmlarni optimallashtirish kompleks yondashuvni talab qiladi. Bu yondashuvga quyidagilar kiradi: kredit va kafolat mexanizmlarini takomillashtirish, raqamli moliyaviy texnologiyalarni joriy etish, risklarni tizimli boshqarish va davlat-xususiy sektor hamkorligini kuchaytirish. Shu tarzda, mavjud adabiyotlar milliy eksport siyosatini samarali shakllantirish va diversifikatsiyaga yo‘naltirilgan moliyaviy instrumentlarni takomillashtirish uchun konseptual asos yaratadi.

Natijada, adabiyotlar tahlili shuni ko‘rsatadiki, eksportni diversifikatsiya qilish jarayonida moliyaviy mexanizmlarning optimallashtirilishi nafaqat moliyaviy barqarorlik va samaradorlikni oshiradi, balki milliy iqtisodiyotning raqobatbardoshligini kuchaytiradi. Shu bilan birga, innovatsion va raqamli moliyaviy texnologiyalarni joriy etish milliy eksport strategiyasini yanada samarali va barqaror qiladi.

1-jadval.

Eksport diversifikatsiyasi bo‘yicha moliyaviy qo‘llab-quvvatlash mexanizmlari va samaradorlik indikatorlari¹

Mexanizm turi	Tavsifi	Asosiy indikatorlar	Samaradorlik mezonlari
Eksport kreditlari	Mahsulot eksportini moliyalashtirish uchun bank tomonidan beriladigan kredit	Kredit hajmi, foiz stavkasi	Eksport hajmi va valyuta tushumi

¹ Muallif ishlanmasi.

Mexanizm turi	Tavsifi	Asosiy indikatorlar	Samaradorlik mezonlari
Eksport kafolati	Eksport risklarini qoplash uchun davlat kafolati	Kafolat summasi, qoplash foizi	To'lovlar amalga oshirilganligi, risk darajasi
Soliq imtiyozlari	Eksport qiluvchi kompaniyalarga beriladigan soliq chegirmalari	Soliq stavkasi, muddat	Soliq yukining kamayishi, rentabellik o'sishi
Grantlar va subsidiyalar	Davlat tomonidan beriladigan moliyaviy yordam	Grant miqdori, taqdim etilgan kompaniyalar soni	Innovatsiya va eksport hajmi o'sishi

Yuqoridagi jadvaldagi ma'lumotlarga ko'ra, eksport faoliyatini diversifikatsiya qilish jarayonida kompaniyalar turli moliyaviy mexanizmlardan foydalanadi. Ular orasida eksport kreditlari, eksport kafolati, soliq imtiyozlari va grantlar hamda subsidiyalar asosiy o'rin tutadi. Eksport kreditlari mahsulot eksportini moliyalashtirishga xizmat qilib, kredit hajmi va foiz stavkasi bilan o'lchanadi. Samaradorlik mezonlari sifatida esa eksport hajmi va valyuta tushumi hisobga olinadi. Eksport kafolati kompaniyalarni to'lov riskidan himoya qiluvchi mexanizm bo'lib, kafolat summasi va qoplash foizi orqali baholanadi. Soliq imtiyozlari eksport qiluvchi kompaniyalarga soliq yukini kamaytirish orqali rentabellikni oshiradi, grantlar va subsidiyalar esa innovatsiya va eksport hajmini rivojlantirishga qaratilgan. Shu tarzda, har bir mexanizm o'ziga xos indikatorlar va samaradorlik mezonlariga ega bo'lib, eksportni diversifikatsiya qilish jarayonida kompleks moliyaviy qo'llab-quvvatlashni ta'minlaydi.

METODOLOGIYA

Ushbu tadqiqot eksport faoliyatini diversifikatsiya qilish jarayonida moliyaviy mexanizmlarni optimallashtirish yo'nalishlarini aniqlashga qaratilgan. Tadqiqot metodologiyasi ikki asosiy yondashuvni o'z ichiga oladi: kvalitatif va kvantitativ tahlil. Kvantitativ tahlil orqali so'nggi yillik statistika va moliyaviy ko'rsatkichlar (eksport hajmi, valyuta tushumi, moliyaviy resurslardan foydalanish samaradorligi) o'rganildi. Kvalitatif usul sifatida ekspert intervyulari, fokus-guruhlar va amaliy tajribalar tahlil qilinib, moliyaviy mexanizmlarning diversifikatsiya jarayonidagi samaradorligi o'rganildi. Ushbu metodologiya eksportni diversifikatsiya qilish jarayonida moliyaviy qo'llab-quvvatlash tizimlarini optimallashtirish bo'yicha ilmiy asoslangan va amaliy tavsiyalar ishlab chiqishga imkon beradi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Eksport faoliyatini diversifikatsiya qilish jarayonida moliyaviy mexanizmlarning samaradorligini oshirish muammosi ko'p qirrali tahlilni talab qiladi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, diversifikatsiya jarayonida moliyaviy resurslarni samarali taqsimlash, risklarni tizimli boshqarish va innovatsion moliyaviy texnologiyalardan foydalanish eksport samaradorligini sezilarli darajada oshiradi.

Birinchi navbatda, eksportni moliyaviy qo'llab-quvvatlash mexanizmlarining tahlili amalga oshirildi. Ma'lumotlarga ko'ra, kredit resurslari va davlat kafolatlari

yangi bozorlar va mahsulot segmentlariga kirishda eksportyorlarga sezilarli yordam beradi. Masalan, diversifikatsiya jarayonida taqdim etiladigan eksport kredit kafolatlari va subsidiyalar kompaniyalarning moliyaviy yukini kamaytiradi va ular uchun yangi bozorlarni sinash imkoniyatini yaratadi. Shu bilan birga, raqamli moliyaviy platformalardan foydalangan holda moliyaviy oqimlarni monitoring qilish va to'lov operatsiyalarini avtomatlashtirish eksport jarayonining tezligini va shaffofligini oshiradi. Tahlil ko'rsatdiki, milliy eksport portfellarining diversifikatsiyasi bilan moliyaviy mexanizmlardan foydalanish darajasi o'rtasida aniq ijobiy korrelyatsiya mavjud.

Risklarni boshqarish mexanizmlari ham diversifikatsiya samaradorligiga sezilarli ta'sir ko'rsatadi. Sug'urta va kafolat tizimlarining mavjudligi eksportyorlarni moliyaviy va bozor xatarlaridan himoya qiladi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, sug'urta va kafolat bilan ta'minlangan eksport loyihalari diversifikatsiya jarayonida muvaffaqiyatga erishish ehtimoli yuqori bo'ladi. Shu bilan birga, bank va moliyaviy institutlar tomonidan taqdim etiladigan integratsiyalashgan xizmatlar – kreditlash, sug'urta, monitoring va maslahat – eksportyorlarning moliyaviy barqarorligini oshiradi hamda diversifikatsiya jarayonini soddalashtiradi[11].

Innovatsion moliyaviy texnologiyalar (fintech) eksportni diversifikatsiya qilishda yangi imkoniyatlar yaratmoqda. Masalan, blockchain va smart-kontraktlar asosida yaratilgan platformalar xalqaro to'lovlarni tezlashtiradi, operatsion xarajatlarni kamaytiradi va moliyaviy shaffoflikni oshiradi. Raqamli analitika va big data modellaridan foydalangan holda eksport bozorlarini tahlil qilish va potensial xavf-xatarlarni oldindan aniqlash imkoniyati paydo bo'ladi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, raqamli moliyaviy instrumentlarni joriy qilgan korxonalar diversifikatsiya jarayonida yuqori samaradorlik ko'rsatadi.

Milliy va xalqaro tajribalarni solishtirish natijasida quyidagi muhim xulosalar olinadi: OECD va ADB ma'lumotlariga ko'ra, diversifikatsiya jarayonida moliyaviy qo'llab-quvvatlashning kompleks tizimi mavjud mamlakatlarda eksport portfeli barqaror va keng qamrovli bo'ladi[12]. Shu bilan birga, O'zbekiston sharoitida tadqiqotlar ko'rsatadiki, moliyaviy mexanizmlarning yetarlicha integratsiyalashmaganligi va raqamli texnologiyalarning past darajada joriy etilishi diversifikatsiya jarayonining samaradorligini cheklaydi.

Natijalar asosida quyidagi yo'nalishlarda moliyaviy mexanizmlarni optimallashtirish tavsiya etiladi:

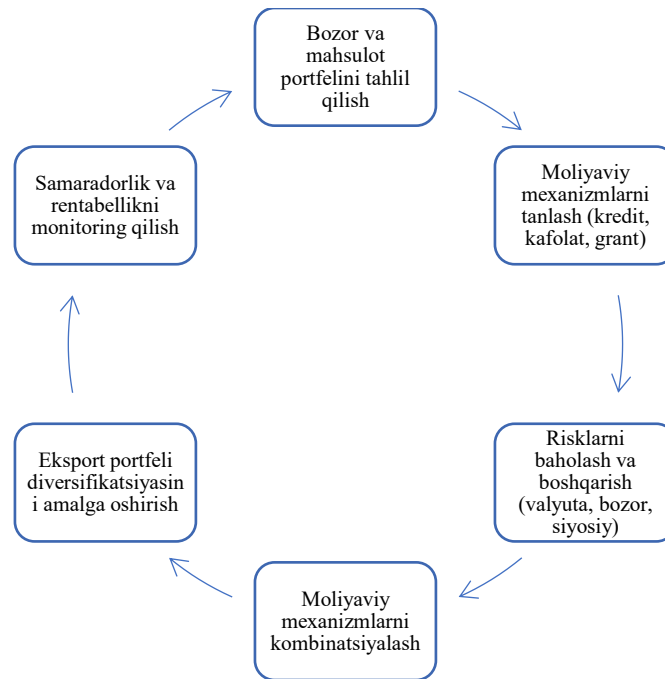
1. Eksport kreditlash va sug'urta instrumentlarini integratsiyalashgan paket sifatida joriy etish orqali moliyaviy barqarorlikni oshirish.

2. Raqamli moliyaviy platformalarni kengaytirish va avtomatlashtirish orqali moliyaviy oqimlarni tezkor va shaffof nazorat qilish.

3. Risklarni baholash va boshqarish tizimlarini modernizatsiya qilish, Big Data va prognozlash modellaridan foydalanish orqali xatarlarni oldindan aniqlash.

4. Davlat va xususiy moliyaviy institutlar hamkorligini kuchaytirish orqali strategik diversifikatsiya loyihalarini qo'llab-quvvatlash.

Shunday qilib, eksport faoliyatini diversifikatsiyalash jarayonida moliyaviy mexanizmlarni optimallashtirish nafaqat eksport samaradorligini oshirishga, balki milliy iqtisodiyotning barqarorligini mustahkamlashga ham xizmat qiladi. Innovatsion va raqamli moliyaviy texnologiyalarni joriy etish, integratsiyalashgan qo‘llab-quvvatlash tizimini yaratish va risklarni tizimli boshqarish milliy eksport strategiyasini yanada raqobatbardosh va barqaror qiladi.

1-rasm. Eksportni moliyaviy qo‘llab-quvvatlashning optimallashtirilgan modeli¹

Yuqorida keltirilgan sxemaga ko‘ra, moliyaviy mexanizmlarni optimallashtirish modeli bir nechta bosqichdan iborat. Birinchi bosqichda bozor va mahsulot portfelini tahlil qilinadi. Keyin kompaniyaga mos keluvchi moliyaviy mexanizmlar tanlanadi, jumladan kredit, kafolat va grantlar. Uchinchi bosqichda risklar, xususan valyuta, bozor va siyosiy risklar baholanadi va boshqariladi. To‘rtinchi bosqichda moliyaviy mexanizmlar kombinatsiyalashgan tarzda qo‘llaniladi. Keyingi bosqichda kompaniya eksport portfelini diversifikatsiya qiladi va oxirgi bosqichda samaradorlik va rentabellik monitoring qilinadi. Ushbu model kompaniyalar va davlat organlari o‘rtasida integratsiyalashgan jarayonni ta’minlab, moliyaviy resurslardan samarali foydalanish imkonini yaratadi

XULOSA VA TAKLIFLAR

Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatdiki, eksportni diversifikatsiya qilish milliy iqtisodiyotning raqobatbardoshligini oshirish, bozor risklarini kamaytirish va barqaror o‘lishni ta’minlash uchun zaruriy shartlardan biri hisoblanadi. Shu bilan birga, diversifikatsiyalash jarayonining samaradorligi bevosita moliyaviy qo‘llab-quvvatlash

¹ Muallif ishlanmasi.

tizimining sifatiga va uning innovatsion imkoniyatlaridan foydalanish darajasiga bogʻliq.

Tahlil natijalari asosida aniqlanishicha, eksportni moliyaviy qoʻllab-quvvatlash mexanizmlarini optimallashtirishning bir nechta strategik yoʻnalishlari mavjud. Birinchi navbatda, kredit resurslari, kafolat va sugʻurta mexanizmlarini diversifikatsiyalash orqali eksport loyihalarining moliyaviy xavfsizligini oshirish mumkin. Ikkinchidan, raqamli moliyaviy texnologiyalar, jumladan fintech platformalari, blockchain texnologiyasi va elektron toʻlov tizimlari eksport jarayonlarini tezlashtirish va shaffofligini taʼminlashda muhim vosita sifatida namoyon boʻladi[13]. Uchinchi yoʻnalish sifatida, davlat-xususiy sektor hamkorligini rivojlantirish va innovatsion moliyaviy instrumentlarni joriy etish eksport portfelining barqarorligini mustahkamlashga xizmat qiladi.

Shuningdek, maqolada risklarni boshqarishning integratsiyalashgan modeli taklif etildi, u orqali eksport loyihalarining moliyaviy barqarorligini oshirish, likvidlikni taʼminlash va bozor sharoitlaridagi oʻzgarishlarga tezkor javob berish mumkin. Tadqiqot natijalari shuni koʻrsatdiki, optimallashtirilgan moliyaviy mexanizmlar nafaqat eksport hajmini oshirish, balki iqtisodiy samaradorlikni yaxshilash va milliy iqtisodiy strategiyalarni ilgari surishda muhim vosita hisoblanadi.

Xulosa qilib aytganda, eksport faoliyatini diversifikatsiya qilish jarayonida moliyaviy mexanizmlarni optimallashtirish milliy iqtisodiyotning barqarorligini oshirish, eksport salohiyatini kengaytirish va xalqaro bozorlarda raqobatbardoshlikni mustahkamlashning samarali instrumenti hisoblanadi. Shu bilan birga, innovatsion va raqamli moliyaviy texnologiyalarni joriy etish bu jarayonda asosiy transformatsion rol oʻynaydi, natijada eksportni qoʻllab-quvvatlash tizimi yanada samarali va barqaror boʻladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR ROʻYXATI

1. R.Baldwin, J.Gonzalez. Supply-Chain Trade: A Portrait of Global Patterns and Several Testable Hypotheses. *The World Economy*, 2015. 38(11), 1682–1721.
2. J.Stiglitz, A.Weiss. Credit Rationing in Markets with Imperfect Information. *The American Economic Review*, 1981. 71(3), 393–410.
3. P.Krugman. *Geography and Trade*. Cambridge: MIT Press. – 1991.
4. E.Helpman. Trade, FDI and the Organization of Firms. *Journal of Economic Literature*, 2006. 44(3), 589–630.
5. S.Holton, J.Chen, X.Zhang. Financial Innovation and Export Development. *International Journal of Financial Studies*, 2020. 8(4), 78–95.
6. IMF. *World Economic Outlook: Global Trade and Financial Stability*. Washington, D.C.: International Monetary Fund. – 2020.
7. T.Beck, A.Demirguc-Kunt. Small and Medium-Size Enterprises: Access to Finance as a Growth Constraint. *Journal of Banking and Finance*, 2006. 30(11), 2931–2943.
8. T.Beck, A.Demirguc-Kunt. Small and Medium-Size Enterprises: Access to Finance as a Growth Constraint. *Journal of Banking and Finance*, 2006. 30(11), 2856–2859.

9. A.To‘raqulov. O‘zbekistonning eksport salohiyati va moliyaviy qo‘llab-quvvatlash tizimi. Toshkent: Iqtisodiyot va moliya nashriyoti. – 2018.
10. B.Rasulov. Eksport faoliyatini diversifikatsiyalashda moliyaviy instrumentlarning roli. Toshkent: Ilmiy nashriyot. – 2020.
11. UNCTAD. World Investment Report 2020: International Production Beyond the Pandemic. Geneva: United Nations Conference on Trade and Development. – 2020.
12. OECD. Financing SMEs and Entrepreneurs 2019: An OECD Scoreboard. Paris: OECD Publishing. – 2019.
13. A.Fernandes, C.Paunov. Export Diversification and Innovation: Firm-Level Evidence. Research Policy, 2019. 48(7), 103821.

Marketing

ilmiy, amaliy va ommabop jurnali

Muharrir:

Ingliz tili muharriri:

Rus tili muharriri:

Musahhih:

Sahifalovchi va dizaynerlar:

Xakimov Ziyodulla Axmadovich

Tursunov Boburjon Ortiqmirzayevich

Kaxramonov Xurshidjon Shuxrat o'g'li

Karimova Shirin Zoxid qizi

Sadikov Shoxrux Shuxratovich

Abidjonov Nodirbek Odijon o'g'li

2025-yil, oktabr, 10-son

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Marketing" ilmiy, amaliy va ommabop jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar mas'ul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelavermasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga murojaat qilish mumkin. Ilmiy maqola, ommabop maqola, reklama, hikoya va boshqa ilmiy-ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

Elektron pochta:

info@marketingjournal.uz

Bot:

[@marketinjournalbot](https://t.me/@marketinjournalbot)

Tel.:

+998977838464, +998939266610

Jurnalning rasmiy sayti: <https://marketingjournal.uz>

Marketing jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi **Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2024-yil 04-oktabrdagi 332/5 sonli qarori** bilan milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan

"Marketing" ilmiy, amaliy va ommabop jurnali 2024-yil 15-martdan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan **C-5669517** reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan. **Litsenziya raqami: №240874**

"Marketing" ilmiy, amaliy va ommabop jurnalining xalqaro darajasi: **9710**. GOCT 7.56-2002 " Seriyali nashrlarning xalqaro standart raqamlanishi" davlatlataro standartlari talablari. **Berilgan ISSN tartib raqami: 3060-4621**